

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

OUDEGRACHT 152, UTRECHT

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

VERSCHIJNT PERIODIEK - ABONNEMENTSPRIJS fl. 3.- PER JAAR

Bij publicatie van gegevens, welke de Documentatiedienst uit andere bladen heeft overgenomen, dient de oorspronkelijke bron te worden vermeld. - Postgiro No. 304960 t.n.v. HUMANISTISCH VERBOND te UTRECHT - Telefoon 030-10163

JANUARI 1958

7e Jaargang, Nr. 1

REDACTIE

Mr. H. SINGER-DEKKER

Burg. Elzenlaan 147

R I J S W I J K - Z.H.

Telefoon 119843

I N H O U D S O P G A V E .

I. HUMANISTISCH VERBOND.

a. Topkaderconferentie	Blz. 1
b. Jubileum	" 1
c. Nieuwe Gemeenschap	" 1
d. Nieuw Gewest	" 1
e. Herdruk "Echt en onecht in geloof en ongeloof"	" 1
f. Studiedagen	" 1
g. Ontmoeting van jongeren	" 1
h. Het werk in de arbeiderskampen	" 2

II. HUMANITAS, VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG.

a. Nieuwe afdelingen	" 2
b. Correspondentschap	" 2
c. Spreekuren in Vlaardingen	" 3
d. Organisatie Kinderbescherming	" 3

III. HUMANISTISCHE JONGEREN GEMEENSCHAP.

a. Jubel - Algemene Vergadering	" 3
b. Wat is en wat doet de H.J.G.	" 3/4
c. Uitgaven van de H.J.G.	" 4
d. Weekend Vrije Expressie	" 4

IV. HUMANISTISCHE JEUGD BEWEGING.

a. Winter-weekend	" 5
b. Kampen	" 5

V. HUMANISTISCH THUISFRONT.

a. Vormingswerk	" 5/6
b. Collectes	" 6

VI. HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID.

a. Gemengd nieuw	" 6
b. Radiorede W. Mensink	" 6

VII. RADIOLEZINGEN.

a. Lezingen voor de VARA	" 6/7
b. Lezingen voor de AVRO	" 7

VIII. HUMANISTISCHE LITERATUUR.

" 7

IX. INTERNATIONALE LITERATUURLIJST.

Blz. 7/8

X. INTERNATIONAAL NIEUWS.

a.	Het belastingproces in Amerika	"	8
b.	The plain view	"	8/9
c.	Jaarboek internationale verenigingen	"	9
d.	British Ethical Union	"	9
e.	Radiouitzendingen van het Vlaams Humanistisch Verbond	"	9

XI. VAN ALLE KANTEN.

a.	Verslagen, reportages enz.		
	(Deventer Dagblad)	"	9
	(Het Vrije Volk)	"	9
	(Maandblad De Openbare School)	"	9
	(De IJmuider Courant)	"	9
b.	Niet-Humanisten over Humanisme.		
1.	Bisschop van Roermond	"	10
2.	Pater Nijhof A.A.	"	10/11
3.	De Maasbode over Humanitas	"	11/12
c.	Subsidie wel en wee		
1.	Het Vrije Volk over Eindhovense subsidieweigering	"	12/13
2.	Beverwijk	"	13/14/15

=====

HUMANISTISCH VERBOND.

Topkaderconferentie.

De Topkaderconferentie, welke op 1 en 2 februari in "De Ark" in Nunspeet plaats vindt, zal zich bezighouden met de plaats van de jongeren in het Verbond en het culturele werk.

Jubileum.

De gemeenschap Deventer vierde op 4 januari feestelijk het feit, dat deze gemeenschap tien jaar bestond. Prof. Dr. Stuiveling hield een toespraak.

Nieuwe Gemeenschap.

In Heerlen werd opnieuw een gemeenschap opgericht. Enkele jaren geleden moest de bestaande gemeenschap worden samengevoegd met Brunssum, maar thans doet zich een verheugende groei voor, die voor de toekomst goede vooruitzichten biedt.

Nieuw Gewest.

Het bestaande gewest Groningen/Drente bleek door de moeilijke verbandingen niet goed te functioneren. Bovendien droeg de groei van de gemeenschappen in Drente er toe bij, dat thans een nieuw gewest Drente in het leven kon worden geroepen, waarvan de gemeenschappen Assen, Emmen, Meppel en Musselkanaal-Stadskanaal deel uitmaken.

Herdruk.

Door de grote belangstelling voor het boekje van Prof. Dr. T.T. ten Have "Echt en onecht in geloof en ongeloof" was de eerste druk in korte tijd uitverkocht. Een herdruk kwam dezer dagen van de pers.

Studiedagen.

De studiedagen zullen dit jaar in maart worden gehouden en gewijd zijn aan het onderwerp: "Humanisme en Rede", waarover onlangs een brochure is verschenen.

Ontmoeting van jongeren.

Kerk en Wereld in Driebergen organiseert in samenwerking met het Humanistisch Verbond een ontmoetingsconferentie voor humanistische en protestantse jongeren vanaf 18 jaar. Deze conferentie vindt plaats in "De Horst" in Driebergen op 15 en 16 februari 1958 onder de titel: "Op zoek naar de mens".

Zaterdagavond spreekt Dr. D.H. Prins uit Den Haag en zondagmiddag spreekt Dr. J.M. van Veen uit Driebergen.

De titels van beide referaten zijn gelijk aan het thema van de conferentie.

Leiding: D.T. Winter, Amsterdam, Drs. A.J. Nijk, Driebergen.

Het werk in de arbeiderskampen.

In 1950 kon, door de min of meer toevallige omstandigheid dat de minister aan het departement van Wederopbouw en Volkshuisvesting voelde voor humanistische geestelijke verzorging in de toen bestaande z.g.n. DUW-kampen, met overheidssubsidie de eerste bezoldigde geestelijke raadsman voor dit werk worden aangesteld. Al spoedig werkte Schonk met een groot aantal vrijwillige raadslieden, tezamen ongeveer een 24-tal kampen voor hun rekening nemend.

Een volkomen nieuwe figuur in de arbeiderskampen, die humanistische raadsman, die zijn eigen weg moest proberen te vinden. Zijn eigen methode van werken, zijn eigen stijl van optreden, een eigen vorm en een eigen inhoud van de gesprekken die hij zou moeten gaan voeren. Daarmee werd een begin gemaakt van een systematisch overwegen van de elementen van humanistische geestelijke verzorging en een voortdurend zoeken naar begrijpelijke, eenvoudige vormen van "humanistiek", zo broodnodig in het contact met de bevolking van de arbeiderskampen.

Zonder overdrijving kan worden gezegd, dat deze raadslieden hun plaats in de kampen hebben veroverd. Dat heeft van hen allen een massa energie en doorzettingsvermogen gevergd, offers aan vrije tijd en gemak, inspanning om naast de normale werkkring en de vele functies, die juist geïnteresseerde mensen altijd hebben, zich te verdiepen in de opdracht van een geestelijk raadsman. Regionale conferenties, waar het werk wordt besproken en voorlichting wordt gegeven. Af en toe ook een landelijke bijeenkomst, samen met de raadslieden uit andere takken van dienst. Maar tijd voor diepgaande studie is er maar zeer moeilijk te vinden bij al deze druk bezette werkers; bovendien is er natuurlijk ook wisseling in dit werkerscorps, waardoor nieuwelingen steeds weer opnieuw scholing en ervaring moeten opdoen.

Het aantal kampen wisselt. Met het afnemen van de werkloosheid daalt het vanzelfsprekend; daar staat tegenover dat na de watersnoodramp van 1953 er in Zeeland een groot aantal werkkampen voor de herstelwerkzaamheden bij kwam. In 1956 stonden in totaal 26 kampen onder onze verzorging; in 1957 zijn daar weer verscheidene kampen voor oogstarbeiders bijgekomen. Voor 1958 is uitbreiding van het aantal kampen in het kader van het Deltaplan te verwachten.

C.H. Schonk in Deventer (Bouwerstraat 14, tel. 06700-5331) is de centrale geestelijke raadsman voor dit werk. Daarnaast is raadsman P.W. van der Vliet (Velserweg 73, Amsterdam) in vaste dienst en werken ruim twintig geestelijke raadslieden als vrijwilligers mee.

-o-

H U M A N I T A S

Ver.v.Maatsch.Werk op Hum.Grondslag.

Nieuwe afdelingen van Humanitas.

Opgericht per 1-1-'58 de afdelingen Beverwijk (zie ook "Van Alle Kanten"), Marum en Franeker.

Correspondentschappen.

Te Vlagtwedde werd een correspondentschap van Humanitas gevestigd.

Spreekuren van Humanitas.

De afdeling Vlaardingen van Humanitas heeft, gezien de behoefte daartoe, een spreekuur geopend van 3.30 uur tot 5.30 uur, in het zaaltje van de Volksbond tegen Drankmisbruik, Oosthaven - kade 10. Voorlopig eenmaal in de veertien dagen. Zo nodig zal de frequentie worden opgevoerd.

Ook in de afdeling Gouda wordt nu een spreekuur door Humanitas gehouden.

Organisatie Kinderbescherming.

Oprichting van arrondissementsbesturen t.b.v. de uitvoering van het gezinsvoogdij en vrij patronaatswerk in het kader van de kinderbescherming van Humanitas.

Teneinde coördinatie met de justitiële indeling te verkrijgen, zijn door Humanitas in de volgende arrondissements sectiebesturen voor de uitvoering van onze taak inzake gezinsvoogdij opgericht:

Arrondissement Haarlem, Arr. Amsterdam, Arr. Utrecht, Arr. Den Haag, Arr. Leeuwarden en Arr. Groningen. In de loop van 1958 zullen nog meerdere arrondissementsbesturen worden opgericht.

-0-

HUMANISTISCHE JONGEREN GEMEENSCHAP.

Algemene vergadering.

De H.J.G. krijgt in de eerstvolgende maanden wel wat meer belangstelling dan gewoonlijk, omdat zij haar 10-jarig jubileum opgewekt hoopt te gaan vieren. Met Pasen. Dat jubileum is in de speciale terminologie, welke de H.J.G. eigen is, al Jubel - Algemene Vergadering. gedoopt. De voorbereidingen zijn in volle gang. Wij deelden al eerder U het een en ander over deze Algemene Vergadering mee. Thans kunnen wij daaraan toevoegen dat de Voorzitter van het Humanistisch Verbond, Dr. J.P. van Praag, op de 2de Paasdag op deze Vergadering een inleiding zal houden over: "Humanisme, Drie Generaties" (1918-1958).

In verband met de belangstelling welke in de komende maanden voor de H.J.G. zal bestaan menen wij er goed aan te doen nog eens een uiteenzetting te geven over wat de H.J.G. is en doet.

Wij nemen daartoe over een stukje dat onlangs verscheen in "Mens en Wereld", het orgaan van het Humanistisch Verbond:

" Wat is en wat doet de H.J.G. ?

" Om die leden onder ons, die wel eens over de H.J.G. hebben horen praten, maar niet precies weten wat deze organisatie nu eigenlijk doet, enigszins van dienst te zijn, volgen hieronder enkele gegevens.

" De Humanistische Jongeren Gemeenschap (H.J.G.) is ontstaan uit de in 1948 door enkele plaatselijke groepen van jonge humanisten gevormde landelijke jongeren commissie, en besloot in 1950 na overleg met het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond zich om te vormen tot een bijzondere gemeenschap binnen

"het H.V. In 1954 werd door het congres van het H.V. de organisatorische positie van de H.J.G. vastgesteld, nadat dus enkele jaren volgens een voorlopige regeling was gewerkt.

" De H.J.G. bestaat uit leden van het Humanistisch Verbond, die de leeftijd van 31 jaar nog niet bereikt hebben, d.w.z. jongeren van 18 tot 30 jaar. Het werk van de H.J.G. dient zich echter vooral te richten op de belangstelling van de 18- tot 25-jarigen.

" Op de grondslag van de beginselen van het Verbond stelt de H.J.G. zich ten doel te komen tot de vorming en instandhouding van een jongerengemeenschap, waarbinnen deze jongeren hun mening kunnen vormen over mens, cultuur en maatschappij, en waarin zij de mogelijkheid vinden tot het ontwikkelen van een persoonlijke levensbeschouwing- en houding.

" Landelijk organiseert de H.J.G. een reeks van activiteiten, waaronder de uitgave van een maandblad "De Libertijn", een kaderblad "Van de bovenste plank", brochures en syllabi, welke als basis voor de discussie dienen, welke veelal in de vorm van gespreks- en studiebijeenkomsten plaats vinden. Ook worden kampen gehouden, zowel met Pinksteren als gedurende de zomermaanden.

" Er zijn thans ca. vijftien plaatselijke gemeenschappen met in totaal ongeveer 400 leden. In deze gemeenschappen heerst een levendige activiteit, worden gespreksavonden gehouden, en bezoekt men gemeenschappelijk concerten, schouwburgen enz. Ook wandel- en fietstochten vormen een deel van het programma.

" In de gemeenschappen van het Verbond, die ook in het bezit zijn van een plaatselijke gemeenschap van de H.J.G. streeft men er veelal naar de jongeren in het werk van het Verbond te betrekken, hoewel de samenwerking niet overal even vlot verloopt. Door een beter begrip van beide kanten kan hier echter veel meer bereikt worden."

Uitgaven van de H.J.G.

Op verzoek van het Hoofdbestuur van de Humanistische Jongeren Gemeenschap wordt van tijd tot tijd door enkele leden een syllabus opgesteld ter voorbereiding van de discussie in eigen kring over een bepaald onderwerp. In de laatste tijd verschenen syllabi over Gemeenschapsvorming (jan. 1956), Persoonlijke Verantwoordelijkheid (mei 1956), en Vrije Expressie (dec. 1956). In september 1957 verscheen de syllabus "Liefdesverhoudingen bij Jonge Mensen". Belangstellenden kunnen deze en andere syllabi (voorzover nog voorradig) aanvragen bij het secretariaat van de H.J.G., p/a Mevr. M.J.S. Luyendijk-Dijkstra, Minervalaan 54-III, Amsterdam-Z.

Weekend Vrije expressie.

Op het laatste weekend van februari hoopt de H.J.G. een bijeenkomst te houden met als onderwerp: "Handenarbeid en vrije expressie".

HUMANISTISCHE JEUGD BEWEGING.

De H.J.B. deelt ons mede:

Winterweek-end.

Als het spreekwoord: "een goed begin is het halve werk" ook maar een kern van waarheid bevat, dan zal het jaar 1958 met glans in de annalen van de H.J.B. vermeld kunnen worden. Het winterweek-end dat op 4 en 5 januari in Arnhem gehouden werd is nl. een doorslaand succes geworden. Zeventig H.J.B.-ers waren aanwezig en zeventig H.J.B.-ers bevolkten die zaterdagavond de stadsschouwburg van Arnhem om de voorstelling "Het dagboek van Anne Frank" bij te wonen.

Zondagochtend bleven we in de toneelsfeer: de Heer Wieringa uit Arnhem hield een inleiding over de verschillende aspecten van het toneel, waarop een uitvoerige discussie volgde. Met een muziekquiz en een forum werd dit goed geslaagde week-end besloten.

Kampen.

Inmiddels zijn de data van de zomerkampen 1958 ook vastgesteld. Kamp I wordt van 12 tot 19 juli in Hooghalen (Dr.) gehouden, kamp II van 19 tot 26 juli eveneens in Hooghalen, kamp III van 16 tot 23 augustus waarschijnlijk in Renesse.

Het Paaskamp vindt plaats in de buurt van Harderwijk en op drie nog nader te bepalen plaatsen worden dit jaar de Pinksterkampen gehouden.

U ziet dat er al weer verschillende plannen gemaakt zijn. Gezien het enthousiasme van de leden lijken ze ons zeker te verwezenlijken.

-0-

STUDENTENVERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG.

De S.V.H.G. had voor dit nummer geen nieuws.

-0-

HUMANISTISCH THUISFRONT.

Vormingswerk.

Ter vermijding van misverstand delen wij het volgende mede. In ons vorige nummer werd verteld, dat het bezoek aan het Vormingscentrum gedurende de laatste maanden van 1957 zodanig was, dat er alle reden is aan te nemen dat het verhoogde, door de Minister van Oorlog toegestane maximum van 1000 bezoekers, in 1958 zal worden gehaald. Dit aantal 1000 is echter slechts een getal waarvan men bij het vaststellen van de begroting is uit gegaan. De Minister heeft echter toestemming gegeven voor een maximaal bezoek van 3000 dienstplichtigen.

Het werk van de vormingscentra blijkt bij de bezoekers zeer in de smaak te vallen. Herhaaldelijk drukken de dienstplichtigen hun spijt er over uit, dat zij van de mogelijkheid het centrum tijdens hun dienstperiode te bezoeken, niet eerder op de hoogte waren. Alles wijst er op dat voor het Thuisfront onder de militairen nog grote mogelijkheden bestaan, welke nog lang niet allen ten volle zijn uitgebuit. Een mogelijkheid bij uitstek om meer bekendheid onder de militairen te verkrijgen is een contactorgaan.

Helaas heeft het Thuisfront zijn contactorgaan, dat enige tijd tot grote tevredenheid heeft gefunctioneerd, moeten opheffen wegens de kosten. Helaas ziet het er nog niet naar uit, dat dit orgaan binnenkort opnieuw zal kunnen verschijnen.

Collectes.

Tot dusver zijn alleen collectes gehouden te Amsterdam en te Zutphen. Overwogen wordt in 1958 ook in andere steden collectes voor het Thuisfront te houden.

-0-

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID.

Gemengd nieuws.

Over het godsdienstonderwijs op de openbare lagere school is reeds in 1957 een gesprek gevoerd met de beide confessionele werkgemeenschappen in de P.v.d.A.

Binnenkort komen de hoofdbesturen dezer werkgemeenschappen opnieuw bijeen om het beraad voort te zetten.

Amersfoort besprak 2 december jl. de overbevolking in ons land met het kamerlid, Drs. J. Koopman als inleider.

In Ermelo hield alg. secretaris H. van Woudenberg een uiteenzetting over het doel van de H.W.G. en wel op 18 december.

In Nieuw Vennep hield hij dezelfde causerie op 27 december.

Gouda had 16 januari Mr.Dr. J. In 't Veld als spreker over de betekenis van het socialisme voor buitenkerkelijken.

Haarlem behandelde 20 december, samen met P.C.W.G. en K.W.G., het onderwerp "Verdraagzaamheid in politieke zaken" met de Heren H. Ploeg Jr., Mr. G.J.H. de Leeuw en Mr. W. Glastra als sprekers.

Leeuwarden had 10 december jl. onze alg. voorzitter, Dr. G. Stellinga in zijn midden.

Samen met de P.C.W.G.-leden werd, na de inleiding van Dr. Stellinga over "De verzuiling" van gedachten gewisseld.

Radiorede W. Mensink.

De tekst van de radiorede van het Hoofdbestuurslid van de H.W.G., W. Mensink, gehouden voor de VARA-microfoon in november 1957, is opgenomen in "Vernieuwing", het blad van de H.W.G. De titel luidt: "De kat of de hond".

-0-

RADIOLEZINGEN

(in januari en februari)

12 januari	: Dr. I. Spetter	over: "Menselijke waardigheid in een massabeschaving".
19 januari	: Dr. J.C. Brandt
Corstius	over: "Uit één massaal stuk steen".
26 januari	: P.J.S. Swart	over: "De griezel en de griet".

- 2 februari : C.H. Schonk onderwerp nog niet bekend.
9 februari : B. Spigt over: "Wij zijn niet van dezelfde soort".
16 februari : Dr. H. Bongers onderwerp nog niet bekend.
23 februari : Prof. Dr. G.
 Stuiveling over: "De macht en de mens".

Lezingen voor de A.V.R.O.

Het vroegere Hoofdbestuurslid van het Humanistisch Verbond, Mevrouw A.J. Groenman-Deinum hield voor de A.V.R.O. een serie lezingen met als onderwerp : "Kinderen vragen". De lezingen werden gehouden op 28 oktober 1957, 11 november 1957, 5 december 1957 en 2 januari 1958.

De tekst der lezingen kan worden besteld bij het Centraal Bureau van het Humanistisch Verbond, Oude Gracht 152, Utrecht.
Kosten: f.0.25 per exemplaar, te storten op giro 30.49.60 t.n.v. Humanistisch Verbond, Utrecht of te voldoen door het bedrag te zenden in geldige postzegels.

In de bekende serie "Ontmoeting der levensovertuigingen", welke op zondagmiddagen door de A.V.R.O. wordt uitgezonden, is een reeks van vier gesprekken aan de gang over het onderwerp: "Waarom verschillen het Christendom en het Humanisme?". Gesprekspartners zijn: Dr. J.P. van Praag, Mr. Dr. H.J. Roethof (beiden Humanistisch Verbond), Prof. Dr. A.A. van Ruler en Prof. Drs. J.A.M. Westerman. De lezingen werden (en worden) gehouden op 22 december 1957, 5 januari 1958, 2 februari 1958 en 13 februari 1958.

In voorbereiding is een serie lezingen voor de A.V.R.O. door Dr. L. van Gelder over "Humanisme en Opvoeding".

-o-

HUMANISTISCHE LITERATUUR.

Verschenen is het januari-nummer van "Rekenschap", het tijdschrift van de Humanistische Stichting Socrates.

Inhoud:

Catharina van der Linden	: Onbereikbare (gedicht).
Mr.H.B.J. Waslander	: Godsdienstonderwijs en geestelijke vorming.
Prof. Dr.J.J. Fahrenfort	: Moet er een omwenteling in het onderwijs plaats vinden?
Prof. Dr. H. Freudenthal	: Nawoord.
P. Krug	: Marlowe en de renaissance.
Internationale kroniek	: (Dr. B.W. Schaper).
Personalia.	

-o-

INTERNATIONALE LITERATUURLIJST.

THE HUMANIST (ENGLAND)

Jan. 1958

Jan. 1958

Clifford Mason

What happens after Death?

Andrea Pennard

Reason is not enough.

NEWS AND NOTES.

Jan. 1958

THE MONTHLY RECORD.

Jan. 1958

THE RADICAL HUMANIST (INDIA)

Nov. 10th - 1957

Nov. 17th - 1957

DIE FREIGEISTIGE AKTION

Dez. 1957

L'ACTION LAIQUE

Nov. 1957

T. Geoffrey Robson

Is Morality necessary ?

Archibald Robertson

Individualism and the Individual.

M.N. Srinivas

Caste in Modern India.

A. Heuer

Die moderne Feuerbestattungsbewegung als Ausdruck eines neuen Lebensgeföhls.

Dr. R.H. Hazeman

Le Logement et la Santé mentale.

-0-

INTERNATIONAAL NIEUWS.

Het belastingproces.

Enige tijd geleden berichtten wij U over een belastingzaak welke in behandeling was, bij het Hof van Beroep in Columbia, tegen de Washingtonse afdeling van de Ethical Union in Amerika.

Thans kunnen wij U mededelen dat de zaak door de Ethical Union is gewonnen. Hoger beroep is nog mogelijk, doch, naar onze Amerikaanse vrienden ons mededelen, niet erg waarschijnlijk.

Het ging om de vraag of de American Ethical Union moest worden beschouwd als een "religious corporation". De beslissing van het Hof van Beroep komt er op neer, dat het niet tot de taak van enige Amerikaanse magistraat behoort, uit te maken wat "religious" is, indien de betrokkenen in kwestie in redelijkheid en in goede trouw zelf van mening zijn dat hun organisatie "religious" is. Dit betekent de waarborg voor volkomen vrijheid van religie. Niet alleen door de A.E.U. zelf, doch ook door vele kerkelijke vertegenwoordigers werd deze zaak met grote belangstelling gevolgd en de A.E.U. mocht ook uit de kringen welke een andere overtuiging zijn toegedaan dan zijzelf, met name ook uit godsdienstige kringen veel blijken van sympathie ontvangen.

De nauwkeurige overwegingen van de uitspraak zijn nog niet in ons bezit. Zodra wij deze zullen hebben ontvangen, hopen wij hier een nadere uiteenzetting over de overwegingen van de rechter te geven.

The plain view.

Leest U eens The plain view, het cultureel en wetenschappelijk tijdschrift van de British Ethical Union. Dit blad is ongeveer te vergelijken met "Rekenschap" van de Stichting Socrates. Het heeft een uitstekende inhoud en verschijnt 4 maal per jaar. Men kan het bestellen en eventueel ter inzage krijgen bij het secretariaat van de I.H.E.U., Oude Gracht 152, Utrecht. Het winternummer 1957 heeft de volgende inhoud:

Religion in modern society	-	Ronald Fletcher.
The principle of Euthanasia	-	Antony G.N. Flew.

Compensation for Road Injuries - Robert S.W. Pollard.
Commentary and Book reviews.

Jaarboek internationale verenigingen.

De Union of International Associations geeft een jaarboek uit, International Associations genaamd, waarin de adressen van alle enigszins belangrijke internationale verenigingen zijn opgenomen. In het jaarboek van 1958 zal ook de I.H.E.U. worden vermeld.

British Ethical Union.

The British Ethical Union deelt in een foldertje mee, dat in de afgelopen 3 jaar 14 nieuwe groepen zijn opgericht, waaronder drie bij universiteiten. De B.E.U. zegt verder, dat gedurende de laatste jaren de belangstelling voor het Humanisme sterk is gestegen, ook in de Pers en zelfs voor de B.B.C.

De Union vraagt financiële steun om haar werk verder te kunnen uitbreiden. Zij stelt de Verenigde Staten en ons land tot voorbeeld aan haar leden, waar de leden van de Humanistische Beweging door hun financiële bijdragen een florerende Humanistische organisatie op de been brachten en hielden.

-0-

Radiouitzendingen van het Vlaams Humanistisch Verbond.

Het is wellicht onder onze leden nog onvoldoende bekend, dat Radio Brussel-Vlaams woensdag om de veertien dagen des avonds van zes uur tot half-zeven zendtijd beschikbaar heeft gesteld voor onze Vlaamse geestverwanten. Deze uitzendingen hebben tot titel: "lekenmoraal en filosofie". Deze radiolezingen verschijnen in druk in 't maandblaadje "Het Vrije Woord".

U kunt zich hierop abonneren door storting van 25 francs op P.C.R. 447823 van dr. K. Cuypers, Mariaburg, Antwerpen. U krijgt dan "Het Vrije Woord" een jaar lang toegezonden.

-0-

VAN ALLE KANTEN.

Verslagen, reportages enz.

Het Deventer Dagblad van 6 januari 1958 en Het Vrije Volk van 7 januari geven beiden een zeer uitvoerig verslag van de viering van het 10-jarig bestaan van de gemeenschap van het Humanistisch Verbond in Deventer.

-0-

Het maandblad De Openbare School van december 1957 geeft een waarderende beschouwing over de brochure van Dr. J.C. Brandt Corstius: De Idee van de Openbare School en beveelt deze brochure bij zijn lezers ten sterkste aan.

-0-

De IJmuider Courant van 19 december 1957 gaf een uitvoerig verslag van de oprichtingsvergadering van de afdeling Beverwijk van Humanitas, waar Burgemeester Bruinsma en de algemeen voorzitter van Humanitas, Mr. Dr. J. In 't Veld, het woord voerden.

-0-

Niet-Humanisten over het Humanisme.

De nieuwe bisschop van Roermond over het Humanisme.

Het Limburgs Dagblad van 2 januari 1958 wijdt een beschouwing aan het afscheid van de Bisschop van Roermond, Mgs. Lemmens en introduceert daarbij tegelijk de nieuwe Bisschop Mgr. Dr. J.M.J.A. Hanssen. Ten aanzien van het Humanisme zegt het artikel dan het volgende:

" Als grote problemen, die zich momenteel stellen, ziet mgr. "Hanssen op de eerste plaats de groeiende onkerkelijkheid. Maar "hij legde er tevens de nadruk op dat bestudering van onkerke- "lijkheid in het algemeen geen zin heeft. Slechts de plaatselijke "bestudering van de onkerkelijkheid, in de situatie waarin ze voor "komt, heeft zin. Als grootste gevaar van deze tijd ziet mgr. Hans- "sen het humanisme; niet als humanisme want dat is zo oud als het "christendom. Het christendom is onverbrekkelijk verbonden met huma- "nisme. Humanisme als wereldbeschouwing is echter momenteel het grote gevaar, dat de kerk bedreigt.

" Zag mgr. Lemmens zich bij de aanvang van zijn pontificaat ge- "confronteerd met het socialisme als grootste bedreiging van de "zielen, mgr. Hanssen vindt nu het humanisme als wereldbeschouwing "tegenover zich.

Pater Nijhof over het Humanisme.

De Maas- & Roerbode van 13 december 1957 geeft een verslag van een spreekbeurt van Pater Nijhof over het humanisme, voor de K.A.B. te Pey. Dit verslag luidt als volgt:

" In het patronaat te Pey hield pater Nijhof A.A. op uitnodi- "ging van de KAB een spreekbeurt over het humanisme. Niet over "het humanisme zoals het zich ontwikkeld heeft door de eeuwen, "maar zoals het zich thans voordoet, herboren uit materialisme, mechanisatie en vertechnisering, het niet-christelijke humanisme, "dat als een vloedgolf over Europa is gekomen. Het is een stro- "ming die de mens weer menselijk wil maken, hem de plaats wil "geven die hem toekomt in de menselijke waardigheid. Haar stel- "regel is: alles is goed als het het leven bevordert, kwaad is "als het leven wordt geschaad. In haar levensbeschouwing is er "geen plaats voor de twee grote exponenten God en godsdienst. "God is een begrip, een denkmaaksel, een wezenlijke fout en tast "de menselijke vrijheid slechts aan.

" Het humanisme is ook een gevaar in Nederland. Het leden- "aantal van het hier opererende Humanistisch Verbond is wel niet "zo groot, maar als groep is het zeer gevaarlijk door zijn vitale "kracht. Langzaam maar gestadig probeert het leden te werven en "mensen tot zich te trekken ook in het Zuiden. Het wil het Katho- "licisme treffen in zijn citadel, zijn bastion, Limburg en Brabant. "Vandaar de grote propaganda door vlugschriften enz.

" Ook het Katholicisme wil de mens vrij maken, maar dan als "vrij kind van God naar zijn beeld en gelijkenis. God is geen denk- "maaksel, maar de Weg, de Waarheid en het Leven. De wetenschaps- "mensen hebben het klaar gespeeld het atoom te splitsen, maar "elk antwoord op een vraag en elk mysterie, elk geheim roept weer "tien andere op. Men laat God er buiten. Aan God ontleent de weten- "schap haar grootste kracht en wijsheid. Door Hem wordt de mens vrij

"en een zedelijk krachtige persoonlijkheid. Als tegenwicht tegen
"het verderfelijke humanisme moet het Katholicisme staan uitge-
"spreid over de hele mens over de gehele samenleving.

-o-

De Maasbode over Humanitas.

De Maasbode van 8 januari 1958 heeft een artikel over Humanitas onder
de titel: "Humanitas doet maar. Vreemd geval met Kinderbouwcentrum" en
zegt:

" Het Beheer van het "Kinderbouwcentrum" te Rotterdam, het
"speel- en werkterrein voor de jeugd naast het "Bouwcentrum"
"aan het Weena, is overgedragen aan de vereniging voor maat-
"schappelijk werk op humanistische grondslag "Humanitas". Dit
"lazen wij in "Het Vrije Volk" van dinsdagavond j.l.

" Men wrijft zich bij het lezen hiervan even de ogen uit.
"Maar nog interessanter wordt het, wanneer men kennis neemt
"van de reden van deze overdracht: "er was geen vrijwillige
"hulp meer te vinden, die de post in het gebouwtje kon betrek-
"ken. De kinderen konden wel op het terrein terecht, maar het
"gebouwtje lag er renteloos, de kinderen konden er geen hulp,
"water of spelmateriaal meer vinden".

" "Humanitas" kon blijkbaar wel vrijwilligers in 't geweer
"roepen en, in plaats van terwille van de goede zaak samen
"met anderen die vrijwilligers beschikbaar te stellen, greep
"Humanitas" de hele zaak met twee handen vast, niet alleen om
"de kinderspeeltuin gaande te houden, maar ook om in het ge-
"bouwtje bejaardenclubs onder te brengen "van ander karakter"
"dan het normale sociëteitswerk, clubs waarin wordt gesproken
"over actuele en culturele onderwerpen. Verder wil "Humanitas
"er een schakel vormen tussen maatschappelijk werk en clubhuis-
"werk als dat van het (humanistische) Het Anker en ook van "Ons
"Huis". Voorts zouden er maatschappelijke werksters te spreken
"zijn.

" Men ziet het, "Humanitas" grijpt zijn kansen wel en wie duidt
"het deze vereniging euvel, wanneer zij deze vrucht van werken van
"talrijke mensen uit de "Westkruiskadebuurt" in de schoot geworpen
"krijgt? Geen mens. Alleen bleek ons van verschillende zijden een
"grote verbittering tegen de Stichting Kinderbouwcentrum Nederland,
"waarvan de Heer W.K. Petersilka voorzitter is.

" Een parochiaan van de St.-Josephparochie, die zeer veel vrije
"uren besteedde aan de inrichting van het terrein, vraagt zich af,
"of hij al dit werk uiteindelijk voor "Humanitas" heeft opgeknaapt.

" De voorzitter van het Kath. Jeugdzorg- en Gezinswerk hebben
"wij de duidelijke vraag voorgelegd, of hij en (naar zijn weten) ook
"collega's uit andere kringen, benaderd zijn om het probleem van
"het tekort aan vrijwilligers op te lossen. Hij antwoordde ons "Neen"
"en op onze vraag, of men het Kinderbouwcentrum aan vrijwillige
"krachten had kunnen helpen, wanneer daarom was verzocht luidde
"het antwoord: "Ja, althans wij zouden dit vraagstuk in ons bestuur
"hebben behandeld.

" Naar aanleiding van deze wonderlijke overdracht hebben wij ons
"verstaan met de secretaresse van de Stichting Kinderbouwcentrum,
"Mevr. A. van Bommel-Ehrenfest. Deze meende, dat met "Humanitas"
"tot een overeenstemming was gekomen die ertoe zou leiden, dat het

"beheer buiten de levensbeschouwelijke sfeer zou worden gehou-
den en zij toonde zich volkomen overrompeld door de plannen,
"die de directeur van "Humanitas", de Heer L.J. Dijkers, aan de
"Vrije Volk-redactie had toevertrouwd.

" "Er was o.m. uitdrukkelijk gezegd, dat er geen sprake zou
"zijn van verbindingen met jeugd-clubhuiswerk"; zeide zij.

" In ieder geval zijn wij dankbaar voor het feit, dat de Heer
"Dijkers de kaarten van "Humanitas" - aan Mevrouw Van Bommel
"naar haar woorden voorgesteld als een vereniging, die buiten
"de humanistische opvattingen werkt (!) - open op tafel heeft
"gelegd.

" Dan weten de katholieken, die aan de totstandkoming van
"het jeugdwerkteerrein hebben gearbeid, voor wie ze het uit-
"eindelijk deden en dan weten de overige katholieken, waaraan
"ze met het terrein toe zijn.

" In ieder geval is het effect zo, dat bij "een algemene op-
"zet" de Rotterdamse katholieken zich nog wel eens tweemaal
"zullen bedenken, eer ze er door werk of financiën of op ande-
"re wijze een bijdrage aan zullen leveren.

" Het is jammer, doch men maakt het er naar.

-0-

Subsidie wel en wee.

Het Vrije Volk van 24 december 1957 wijdt een artikel aan de Gezins-
verzorging van Humanitas te Eindhoven, waarin ook de subsidiekwestie
wordt aangesneden. Het artikel luidt:

" Goed anderhalf jaar wordt in Eindhoven door de Gezinsver-
"zorging "Humanitas" gewerkt. In goed anderhalf jaar hebben tien-
"tallen gezinnen ondervonden hoe belangrijk het kan zijn, dat ook
"voor de kleinere kerkelijke groeperingen en de buitenkerkelijken
"dit charitatieve werk bestaat.

" Maar in die anderhalf jaar is het Eindhovense gemeentebestuur
"nog steeds niet op de gedachte gekomen, dat dit werk vol-
"komen gelijkwaardig is aan hetgeen door religieuze verenigingen
"op dit gebied wordt gedaan. Aan die verenigingen wordt van ge-
"meentewege een jaarlijks subsidie verstrekt. De Gezinsverzorging
"Humanitas" wordt nog steeds uitgesloten.....

" Onlangs hadden wij over deze aangelegenheid een gesprek met
"pater Mijsbergen, die als directeur van het Labre-huis en van
"het zaterdag geopende Rita-huis op het gebied van de charitas
"zijn sporen wel verdiend heeft. Een man overigens, die midden in
"het leven staat. Zijn uitspraak was"

" "Ik kan het alleen maar betreuren, dat er in de politiek
"op dit punt bepaalde kleur-maatstaven aangelegd moeten worden.
"Het gaat er niet om of men hier te doen heeft met een katho-
"liek, protestants of humanistisch gezin. Dat mag geen verschil
"maken. Het accent mag alleen liggen op het feit of er hulp no-
"dig is. Is dat het geval, dan moet die hulp verleend worden.
"Indien de moeder ziek is, dan moeten de kinderen, in welk gezin
"dan ook, hun verzorging hebben. Dan mag een bepaalde religie
"en levensovertuiging geen rol spelen."

" Deze woorden kwamen recht uit het hart van een mens, die de
"noden van zijn medemens dagelijks observeert en ondervindt.

" Indien op de gemeentebegroting voor 1958 ten behoeve van
"dit werk op katholieke grondslag een subsidie wordt uitgetrok-
"ken van f. 64.800 en de Protestantse vereniging voor Gezinszorg
"f.5.700 beschikbaar heeft, kan iedereen dat slechts van harte
"toejuichen. Maar dan mogen andere groeperingen, die hier buiten
"staan, naar rato van hun grootte gelijke rechten laten gelden.
"Helaas heeft men het in Eindhoven zover nog niet kunnen brengen.

" Eigen financiën.

" Men is gestart met een renteloze lening bij de eigen aange-
"sloten leden. Een bedrag van f 1.500 kwam hierdoor bij elkaar.
"Een basis waarop begonnen kon worden. Helaas nog maar met één
"gezinsverzorgster.

" Mej. Van Gemeren heeft in de voorbije periode als gezinsver-
"zorgster al veel goed werk verzet. Zij hoopt dat nog lang te kun-
"nen doen, maar zij alleen kan het niet af. Nog steeds moet een aan-
"tal aanvragen worden afgewezen. En dat zou waarschijnlijk niet no-
"dig zijn, indien het gemeentebestuur hier gelijkheid in de noodzaak
"van dit werk had willen erkennen.

" Toch zijn er al instanties, die op basis van vrijwilligheid
"contact hebben met de gezinsverzorging "Humanitas". Met de N.V.
"Philips en de DAF bestaat een prettige regeling in gevallen van
"hulpverlening in gezinnen van deze bedrijven. Incidenteel is dat
"ook reeds met andere bedrijven het geval, zodat toch al gesproken
"kan worden van een bepaalde erkenning.

" Mevrouw Reinders, Orchideeënstraat 55, tel. 63273 is de cen-
"trale figuur in deze hulpverlening. Zij regelt alles naar de be-
"staande normen, maat bovenal naar het inzicht van de menselijke
"verhoudingen. Helaas moet zij nog verschillende malen "neen" zeg-
"gen, als de gezinsverzorgster reeds bezet is. Het zou voor haar
"en de velen, die zich reeds bij deze vereniging hebben aangesloten
"een ware feestdag worden, als het mogelijk is een tweede gezins-
"verzorgster in dienst te nemen.

" Het Eindhovens gemeentebestuur kan, indien het zich alleen
"afvraagt of er een mens geholpen moet worden, in deze een belang-
"rijke stoot geven. En verder kunnen zij, die tot nu toe buiten deze
"vereniging bleven, door hun lidmaatschap daaraan mede een steentje
"bijdragen.

" Dit werk is begonnen. Het heeft zijn zegenrijke taak al in tal
"van gezinnen getoond. Het is van groot belang dat het ook in de
"toekomst kan worden doorgezet.

-0-

Beverwijk stuurt subsidie in vaste banen.

Ten aanzien van het subsidiëren van allerlei sociaal-culturele orga-
nisaties hebben B. en W. van Beverwijk bij de Raad een voorstel ingediend,
waarover het Kennemer Dagblad van 11 januari 1958 het volgende schrijft:

" In een zeer uitvoerige raadsvoordracht, waarin zij o.m. de
"onbevredigende gang van zaken schetsen met betrekking tot het
"verlenen van gemeentelijke subsidies aan sociaal-culturele vere-
"nigingen en organisaties, zetten B. en W. van Beverwijk uiteen, hoe
"zij, het een taak van de overheid achtend het particulier initia-
"tief in deze financieel te steunen, van plan zijn een einde te
"maken aan het facultatief steunen van deze of gene vereniging op
"dit terrein en middels een subsidieverordening het geheel van

"het sociaal-culturele werk ter plaatse te steunen. Dit betekent
"dat vele tot nu toe niet gesubsidieerde organisaties en clubs,
"we noemen bijvoorbeeld de Keerkring, de Culturele Dienst van de
"K.A.B., de toneelverenigingen e.d., voortaan voor subsidie in
"aanmerking kunnen komen, waarbij tot ten hoogste 75% van de nader
"te omschrijven kosten worden vergoed door de gemeente.

" Een zeer belangrijke raadsvoordracht die in deze tijd van be-
"stedingsbeperking het sociaal-culturele werk in de gemeente het
"voortbestaan en verdere expansie - zo van belang in een industrie-
"gebied als het onze, waar de vrijetijdsbesteding een probleem is -
"mogelijk maakt.

" De inhoud van de voornaamste artikelen van de verordening ge-
"ven we hier weer.

" Belangrijke verlichting voor de verenigingen.

" Onder organisaties voor sociaal-cultureel werk worden in
"deze verordening verstaan in deze gemeente gevestigde afdelin-
"gen van landelijke organisaties, welke blijkens hun statuten de
"geestelijke verheffing en ontwikkeling van de ingezetenen dezer
"gemeente, ten doel hebben, en welke zowel: bij haar werk uit-
"gaan van de erkenning van hogere waarden, die hun grondslag
"vinden in Christendom of Humanisme, zoals deze zijn gegroeid in
"de geschiedenis van het Nederlandse volk; geacht kunnen worden
"democratische beginselen te zijn toegevoegd.

" Met de genoemde organisaties worden voor de toepassing
"van deze verordening gelijkgesteld de niet in deze gemeente ge-
"vestigde organisaties, welke hun arbeid in regionaal of streek-
"verband verrichten, voor zoveel deze arbeid aan de ingezetenen
"dezer gemeente direct ten goede komt.

" Subsidie waarvoor.

" Onder sociaal-cultureel werk wordt voor de toepassing van
"deze verordening verstaan: het organiseren van lezingen, voor-
"drachten en van cursussen voor algemeen vormend onderwijs, voor
"zoveel dit niet in schoolverband wordt gegeven; beoefening in
"groepsverband van muziek, zang, toneel, volksdans en ballet en
"andere amateuristische kunstbeoefening; beoefening in groepsver-
"band van handvaardigheid en andere creatieve bezigheid, gericht
"op zelfwerkzaamheid van de leden der organisatie; het organiseren
"van muziek- en zanguitvoeringen en toneel- en balletvoorstellin-
"gen door beroepskunstenaars of daarmee gelijk te stellen uitvoe-
"ringen en voorstellingen, alsmede filmvoorstellingen.

" Welke uitgaven.

" De subsidie wordt verleend als bijdrage in de door de organi-
"satie werkelijk per kalenderjaar gedane uitgaven wegens: beloning
"van de leiding, en de deswege verschuldigde sociale lasten; op-
"leiding van andere dan bovenbedoelde leiders, welke lid zijn van
"de organisatie; beloning van docenten, en de deswege verschul-
"digde sociale lasten; kosten van club- en verenigingsgebouwen en
"terreinen; kosten van het club- of verenigingsorgaan; kosten van
"leer- en hulpmiddelen; kosten van uitvoeringen en voorstellingen;
"kosten van excursies; contributies aan overkoepelende organen;
"administratiekosten en kosten van propaganda.

" Hoeveel subsidie.

" De subsidie bedraagt jaarlijks: 50 procent van de door
"Burgemeester en Wethouders vastgestelde bedragen terzake
"van de uitgaven wegens beloning van de leiding; 25 procent
"van de door Burgemeester en Wethouders vastgestelde bedragen
"terzake van de overige uitgaven.

" De subsidie wegens beloning van de leiding wordt tot geen
"hoger bedrag dan 75 procent van de totale uitgaven uitbetaald.
"Vanzelfsprekend staan hier tegenover bepalingen en voorwaarden
"waaraan de organisaties moeten beantwoorden.

" Het ligt in de bedoeling, indien de raad met een en ander
"accoord gaat, de regeling met ingang van 1 januari j.l. van
"kracht te doen zijn.

=====